

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

I L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

DIRECTOR: ADRIÀ GUAL

MEMÒRIA DE SECRETARIA

relativa als Cursos 1917-18 i 1918-19

BARCELONA, NOVEMBRE MCMXXI

CANUDA, 31 (SALA MOZART)

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA I L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Director: ADRIÀ GUAL

MEMÒRIA DE SECRETARIA

relativa als Cursos 1917-18 i 1918-19

BARCELONA — NOVEMBRE 1921
CANUDA, 31 (SALA MOZART)

*Aquesta Memòria fou llegida en la
sessió pública inaugural del Curs
1919-20, celebrada al Teatre
Eldorado el 5 d'octubre de 1919.*

Senyors:

RETORNANT avui a la costum establerta i interrompuda al començament del curs passat a causa d'anomalies excepcionals que ho van impedir, la Secretaria de l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC aporta, per mitjà de la present MEMÒRIA, un resum de l'actuació corresponent als cursos de 1917-18 i 1918-19.

CURS 1917-18

ACTE INAUGURAL DEL CURS

El primer de dits cursos es va inaugurar solemnement en el Teatre Eldorado el dia 14 d'octubre a les onze del matí amb una conferència pública del llorajat poeta i diputat a Corts En Magí Morera i Galícia baix el tema «Consideracions sobre les interpretacions escèniques dels personatges de Shakespeare». A més, en la mateixa sessió s'entregaren els títols de fi d'estudis dels alumnes que havien seguit els cursos reglamentaris: Srtes. Maria Casals, Rosalia Rovira, Francesca Lliteras i Teresa Boronat i Srs. Pius Daví, Josep Maria Camprodón i Francesc Estorch. Presidí el President accidental de la Mancomunitat D. Romà Sol, junt amb els membres del Patronat i professors de l'ESCOLA, assistint-hi, a més, les entitats culturals que, com de costum, hi havien estat convidades.

LES CLASSES

Els alumnes concorregueren amb l'assiduitat de costum i en el nombre fixat com a màxim en el Reglament, durant tot el curs, a excepció dels últims mesos, en què es notà una disminució.

Havent de fixar el seu domicili a Madrid, el professor dels ensenyaments d'*Història del Teatre*, En Rafel Marquina, va haver de presentar la dimissió del seu càrrec en el mes de juliol de 1917. El Patronat es va veure obligat a acceptar-la pels motius que la determinaven, deplorant que l'ESCOLA s'hagués de privar dels seus bons serveis. Des del començament d'aquest curs se n'ha encarregat novament el Director N'Adrià Gual.

REPRESENTACIONS TEATRALS

Pel juny d'aquell mateix any de 1917 l'ESCOLA va donar al públic tres sessions teatrals sobre «La Comèdia en la divuitena centúria» en combinació amb l'empresari del Teatre Goya N'Eduard Blasco, qui aportà generosament son tribut per a facilitar aquelles representacions.

El dia 17 el Director N'Adrià Gual va donar la primera part de la seva conferència tractant de «Què cosa va ésser la Comèdia durant la divuitena centúria», i es posaren en escena les obres *L'Indiscret* de Voltaire — que traduí l'Alfons Maseras — i *Crispi, rival de son amo* de Le Sage, que havia vertit al català el propi senyor Gual. El dia 19 es representaren les obres *La vetlla de Sant Patrici* de Sheridan, traduïda per Josep Carner, i *La mare confident* de Marivaux, de traducció de Ventura Gassol i Daniel Durand. I el dia 21, després de parlar el conferenciant de «La Comèdia de la divuitena centúria en son darrer aspecte», s'interpretaren *El sorrut benefactor* de Goldoni, traduït per Narcís Oller, i *El germà i la germana* de Goethe, traduït per les alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries.

I, finalment, pel juliol l'ESCOLA va concórrer, com l'any anterior, a l'Exposició Escolar de la Diputació de Barcelona, donant en el pati de la Universitat Industrial una representació d'*El sorrut benefactor*.

CURS 1918-19

CIRCUMSTÀNCIES ANORMALS

El curs 1918-19 no es va poder inaugurar de la mateixa manera que l'altre, per coincidir en moments de general alarma per la salut pública. A causa d'això mateix i atenent als acords presos pels Directores de les institucions

d'ensenyança de la Diputació junt amb el senyor President d'aquesta, es varen haver de suspendre les classes el 14 d'octubre per a no recomençar-les fins el 18 de novembre.

L'agitació política d'últims de l'any passat i les perturbacions públiques del mes de març de l'actual obligaren també a interrompre periòdicament les lliçons.

Això i l'alteració de l'ordenament financer a què donà lloc la implantació oficial de l'any econòmic, impediren que en el curs passat l'ESCOLA donés les seves acostumades sessions públiques de teatre, per la manca de les quals pensa rescabalar-se en el curs que comença amb els projectes a realitzar.

LES CLASSES

En aquest curs les circumstàncies abans indicades van determinar una minva notable d'assistència en els primers dies i un augment cap al final en què la vida pública anava retornant a la normalitat.

PRIMER CONCURS D'OBRES DE TEATRE

En el mes de desembre obrí un concurs— primer de la sèrie que pensa convocar— per a premiar una comèdia en tres actes d'autor inèdit, el resultat del qual ha estat l'atorgament del premi a l'obra titulada *Les humils violetes* i una concessió honorífica a la que porta per títol *Les flames*. Els noms dels autors respectius seran coneguts en l'acte d'avui (1).

«GASETA CATALANA D'ART DRAMÀTIC»

El butlletí de l'ESCOLA que porta per títol *Gasetta Catalana d'Art Dramàtic* sospengué la seva publicació en el número 9 per a donar lloc a una ampliació que s'assatjà més tard amb la casa «Editorial Catalana, S. A.»; però, no havent obtingut el resultat que es pretenia, s'ha decidit substituir la seva publicació per un volum anyal en el què quedaran recopilats els discursos, estudis, conferències, textos diversos, etc., a què hagi donat lloc l'actuació de l'ESCOLA.

---

(1) Vegis l'Anexe a la present Memoria.

Durant les darreres vacances d'estiu tingué lloc l'acostumada Exposició Escolar de la Diputació, i recaient en l'ESCOLA els mateixos efectes que ja s'havien fet sentir durant el curs, no pogué concórrer a aquella manifestació en la mateixa forma que l'any anterior, pel que es limita a una exhibició gràfica de les seves tasques.

OBITUARI

I ja poc abans de començar la preparació d'aquest curs, una nova dolorosa ha entelat el grat record de jornades passades. L'amic estimadíssim de tots nosaltres, l'estudiós deixeble de l'ESCOLA, que en l'anterior festa inaugural va rebre els aplaudiments del públic al ser-li entregat el títol de la seva fi d'estudis, el malaguanyat Josep Maria Camprodón moria el 3 del mes passat en el ple de la seva joventut i de les més rialleres esperances. Oportunament expressàrem a la família del nostre amic inoblidable el dol que sentíem per aquesta desgràcia i que avui renovem públicament com a testimoni de l'alta estima en què sempre recordarem les seves delicades qualitats personals, l'amabilitat i l'afecte que en totes ocasions l'havien lligat amb professors i condeixebles, l'amor que constantment professà a la nostra institució i, sobre tot, el lloable exemple de voluntat i de perseverància en els estudis de la seva carrera, als que degué l'aplaudiment i l'admiració que en el seu treball va lograr sempre. Descansi en pau el dilecte amic.

VÀRIA

Durant aquests dos cursos l'ESCOLA s'ha adherit oficialment a tots els actes més importants de significació cultural o catalana, com la inauguració del Teatre Català de l'Empresa Fàbregues, la inauguració del monument a l'Isle Soler, el banquet a l'Enric Borràs, la petició plebiscitària de l'autonomia de Catalunya, la Diada de la Llengua Catalana, etc.

Per altra part, l'ex alumna de l'ESCOLA senyoreta Rosalia Rovira dedicà a la nostra institució el seu benefici celebrat el dia 22 de juny de 1918 al Teatre Romea, i les empreses dels teatres Espanyol i Romea han remès, al començament de cada una de llurs temporades de teatre català, entrades gratuïtes per als nostres alumnes. Grans mercès a tots per aquestes proves de simpatia.

PRESIDÈNCIA DE LA SESSIÓ INAUGURAL DEL CURS 1917-18

LA COMÈDIA DURANT LA DIVUITENA CENTÚRIA

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMATIC
CURS DE 1917-1918.
TEATRE GOYA

TRES
LLIÇONS
PÚBLIQUES

DELICIAE POPVLI.

À CARREC
D'ADRIÀ
GVAL.

17-19-21

JVNY 1918.

LA COMÈDIA, DVRRANT LA DIVVITENA CENTÚRIA
REPRESENTANT-SE OBRES DE
LE SAGE - VOLTAIRE - SHERIDAN - MARIVAVX
RAMÓN DE LA CRVZ - GOLDONI - GOETHE

DETALLS PER PROSPECTUS

CARTELL ANUNCIADOR. COMPOSICIÓ D'ADRIÀ GUAL

LA COMÈDIA DURANT LA DIVUITENA CENTÙRIA

BOCET DEL DECORAT DE «L'INDISCRET», PER ADRIÀ GUAL

LA COMÈDIA DURANT LA DIVUITENA CENTÚRIA

« LA MARE CONFIDENT »

(Ampar Ferrándiz i Josepa Tapias)

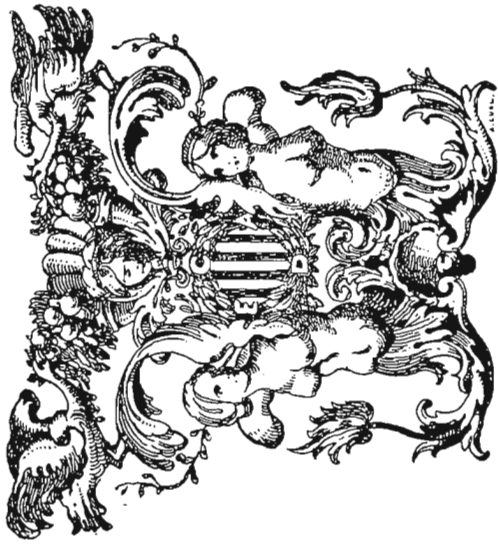

LA COMÈDIA DURANT LA DIVUITENA CENTÚRIA

UNA ESCENA D'«EL SORRUT BENEFACTOR», DE GOLDONI

GASETA CATALANA D'ART DRAMÀTIC.

= SV MARI =
 El Teatre Romà, per Mari Romeu. — Hamlet Romane. — No-
 vell, emblema blanc, per Adria Guàrd. — Shaks I era, per
 Lluís Labarne. — El veritable Cyrano de Bergerac, per Ar-
 Masera. — La Comèdia italiana de Sals, per J. Masera
 Vendas. — A propòsit de les adaptacions, per V. Solé de
 ..... Solé .....

ADMINISTRACIÓ-ESQUELERS, 10 bis, BARCELONA.
EDITORIAL-CATALANA.

FACSIMIL DE LA SEGONA ÈPOCA
 DE LA «GASETA CATALANA D'ART DRAMÀTIC»

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Patronada per l'Excm. Diputació i l'Excm. Ajuntament de Barcelona

SESSIÓ PÚBLICA
 INAUGURAL DEL CURS 1917-18

QUE TINDRÀ LLOC
 DIUMENGE 14 D'OCTUBRE
 A LES ONZE DEL MATÍ
 EN EL

TEATRE EL DORADO
 CONFERENCIA

a càrrec del distingit llicenciat i Diputat a Corts per Barcelona don.

M. MORERA I GALICIA
 qui tractarà de

*“Consideracions sobre la
 interpretació escènica dels
 personatges de Shakspeare”*

NUMERA 6 ES. LOPÉZ ROBERT I C. IMPREMTOR. BARCELONA.

CARTELL ANUNCIADOR DE LA SESSIÓ INAUGURAL
 DEL CURS 1917-18

I res més. Un altre pas donat en la nostra caminada per l'ascensió del teatre català, és el que hem fet en la tasca breument indicada aquí. D'altres en seguiran en la mateixa bona intenció, sinó amb igual encert. De totes maneres, no ens espanta la llargària del camí ni la lentitud de la feina; que en la íntima satisfacció d'aportar un tribut a la grandesa de la pàtria hi ha sempre l'estímul més reconfortant.

El Secretari,

P. BOHIGAS I TARRAGÓ.

ANEXES

CONCURS 1919

CONVOCATÒRIA

L'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC, actuant en la tasca que li correspon per al foment de la cultura i les lletres catalanes, convoca un concurs d'una obra teatral, per a ésser representada en una de les seves sessions públiques del curs 1918-1919.

Aquest concurs té per objecte contribuir a l'encoratjament dels novells homes de lletres de la nostra terra, per a que es vagi formant l'escola literària veritablement nacional de l'escena catalana.

Sense negar ni desconèixer que tota prescripció imposada coacciona la inspiració pura, ha sigut necessari en aquest cas establir les que es contenen en les bases del present concurs, amb l'objecte d'impulsar la producció literària teatral de manera que s'estableixi el degut equilibri en els seus diversos gèneres. L'orientació educadora de l'ESCOLA considera aquesta finalitat com indispensable, davant de l'actual situació del nostre art dramàtic.

Això no obstant, aquestes bases no prefixen un criteri tancat i definitiu per a concursos posteriors. Cada un d'ells obeirà a finalitats especials i concretes que s'estimin de veritable eficàcia per a l'assoliment del Teatre Nacional de Catalunya.

BASES

- I. S'ofereix un premi de 500 pessetes per una comèdia en tres actes.
- II. L'obra deu estar escrita en prosa, d'acord amb les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans i en lletra clara o mecanogràfica.

L'acció deu suposar-se en l'època actual, essent preferida l'obra que no sigui d'ambient rural, i encara més si es desenrotlla entre estaments ciutadans d'elevada categoria social, sobre els quals s'ha parat poques vegades, en el teatre català, l'atenció crítica de l'autor dramàtic.

- També serà tinguda en preferència la que no exigeixi més de mitja hora per acte en la representació; la que sigui de fàcil i senzilla presentació escènica, i la que tingui un nombre reduït de personatges.
- III. L'autor deurà ésser absolutament inèdit en quant a producció literària per al Teatre, entenent-se com a tals els que no tinguin cap obra representada en teatre públic.
- IV. La propietat total i exclusiva de l'obra correspondrà a l'autor.
Aquest s'obliga:
1. A deixar la primera representació de l'obra a disposició de l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC.
  2. A deixar que es publiqui en la Biblioteca de la mateixa ESCOLA, percebint la remuneració establerta en aquestes edicions.
- V. Les obres seran entregades a l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC (Aribau, 21 bis, entressol, segona) de 7 a 9 del vespre dels dilluns, dimecres i divendres feiners, mitjançant resguard, amb el que es podran retirar les no premiades dintre els trenta dies següents a la decisió del concurs.
- Junt amb les obres s'acompanyarà un plec clos contenint el nom de l'autor.
- El plaç d'admissió començarà el 15 de desembre de 1918 i acabarà el 30 de març de 1919.
- VI. Formen el Jurat: D. Magí Morera i Galícia, D. Gabriel Alomar i don Adrià Gual.

Barcelona, 15 desembre 1918.

ADVERTENCIA.— En la Secretaria de l'ESCOLA, oberta les hores i dies indicats, es facilitaran les demés informacions que siguin necessàries.

OBRES REBUDES

Núm. 1, *El Polític*. — Núm. 2, *Amor obscur*. — Núm. 3, *Les humils violetes*. — Núm. 4, *A despesa*. — Núm. 5, *La Comtessa del Mar*. — Núm. 6, *L'etern vencedor*. — Núm. 7, *Castells d'il·lusió*. — Núm. 8, *La llum*. — Número 9, *La cadena*. — Núm. 10, *L'últim dia de don Lluís*. — Núm. 11, *L'home que no era home*. — Núm. 12, *Rebel·lió*. — Núm. 13, *La Reina*. — Núm. 14, *Camins humans*. — Núm. 15, *Joventut encisera i dolorosa*. — Núm. 16, *La casa dels altres*. — Núm. 17, *Synova Wenker*. — Núm. 18, *Les flames*. —

Núm. 19, *Cabòries de menestral*. — Núm. 20, *Els sepeparadors*. — Núm. 21, *Com les florides argelagues*. — Núm. 22, *Les proves*.

L'obra *Els interessos harmònics* no entrà en concurs per no haver-se presentat en les condicions degudes.

AVÍS PUBLICAT ABANS DEL VEREDICTE

L'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC va publicar a darrers de l'any passat la convocatòria d'un concurs per a premiar una obra de teatre que la mateixa ESCOLA havia de donar al públic en una de les sessions teatrals que projectava per a fi del present curs.

Les obligades manques a classe i àdhuc el tancament d'aules a què donà lloc en aquesta i en totes les demés institucions d'ensenyança, l'epidèmia que s'estengué per la ciutat, i les vacances així mateix forçades que les pertorbacions de l'ordre públic imposaren, han interromput i alterat d'una manera profunda els estudis, corresponents al curs que fineix.

El desgavell polític dels organismes que condicionen la vida econòmica de l'Estat ha tingut de repercutir en la normalitat dels recursos amb què l'ESCOLA es sosté, sospesa en part per la interinitat a què està supeditada aquella.

L'examen que el Jurat ha de fer de les obres presentades exigeix un treball atent i detingut que implica un lapsus de temps superior al límit que s'havia fixat en principi. Altres deures de patriotisme i de ciutadania han absorbit a més aquests darrers dies l'activitat de dos dels membres del Jurat.

Per totes aquestes raons la Direcció abans esmentada ha cregut convenient a la millor eficàcia de l'obra cultural de l'ESCOLA, ajornar momentàniament aquelles sessions teatrals projectades i amb elles la presentació de l'obra que resulti premiada.

Però, en el desig de coordinar dintre de tots els possibles els seus propòsits amb les exigències d'una realitat que no s'ha pogut eludir, ofereix verificar aquella estrena al començar-se el vinent curs 1919-20.

Entenent, no obstant, que aquesta determinació pot ésser refusada pels concursants, l'ESCOLA ha resolt també concedir un plaç que terminarà el 30 d'aquest mes per a que els autors que no hi estiguin conformes puguin retirar les obres respectives, entenent-se que accepten aquest ajornament i queden subjectes a totes les demés condicions del cartell els que dintre del plaç indicat no es presentin a retirar-les.

La Direcció de l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC espera que els au-

tors concursants i el públic es faran càrrec d'aquesta determinació, que ve fonamentada per fets evidents i la influència dels quals s'ha deixat sentir d'una manera general en diverses activitats anàlogues a les d'aquesta institució.

VEREDICTE

El Jurat nomenat per a fallar en el concurs de 1919 que ha convocat l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC, després d'examinar les obres presentades, ha acordat el que segueix:

1.er La impressió general que es desprèn de la lectura del conjunt de les produccions enviades, posa de manifest l'existència d'un estimable planter d'autors novells amb condicions i facultats ben remarcables per al conreu de la literatura escènica.

2.^{on} Atenent a les condicions expressades de la Convocatòria, en la qual es determina que l'obra premiada ha de pertànyer al gènere anomenat de comèdia, s'han tingut d'eliminar de l'opció al premi varies obres que per la concepció, la vàlua de la tècnica, la pulcritud literària i altres qualitats es feien mereixedores d'aquella distinció, però que tenien caràcter marcadament dramàtic i, per tant, no podien anar compreses en el present concurs.

3.er Estimant, no obstant, les excepcionals condicions de l'obra titulada *Les flames*, degudament autoritzat per l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC, el Jurat proposa a l'autor una representació d'aquesta obra a càrrec de dita ESCOLA com una distinció honorífica al seu treball.

4.^{rt} Feta una tria entre les que s'ajusten als temes d'aquelles condicions, adjudica el premi a la que porta el títol *Les humils violetes*.

Barcelona, 9 d'agost de 1919. — *M. Morera i Galícia*. — *Gabriel Alomar*. — *Adrià Gual*.

ELS AUTORS

Obertes les pliques corresponents, va resultar ésser autor de l'obra *Les humils violetes* En Victorià Vives, i de l'obra *Les flames* En J. Millàs-Raurell.

PATRONAT

1918-1919

SR. JOAN VALLÉS I PUJALS.....	<i>President.</i>
» LLUÍS FERRER I BÁRBARA.....	<i>Tresorer.</i>
» LLUÍS DURÁN I VENTOSA.....	<i>Vocal.</i>
» ANTONI SANSALVADOR I CASTELLS	<i>Id.</i>
» XAVIER GAMBÚS I BALLVÉ.....	<i>Id.</i>
» CASSIMIR GIRALT I BULLICH.....	<i>Id.</i>
» JOSEP PUIG I ESTEVE.....	<i>Id.</i>
» IGNASI TORRUELLA I MASALLES.....	<i>Secretari.</i>

PUBLICACIONS

DE L'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

SÈRIE A.—ESTUDIS.

PUBLICATS:

- Del diàleg en la poesia medieval catalana*, per Lluís Nicolau d'Olwer.
Les representacions teatrals en els camps de batalla de França, per Frederic Pujulá.
El Teatre de la Ciutat, per Lluís Durán i Ventosa.
Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare, per M. Morera i Galicia.
Molière i la farsa dels metges, per Adrià Gual.

DE PUBLICACIÓ PRÒXIMA:

- Les representacions teatrals a Grècia i Roma*, per P. Bosch Guimpera.
Indumentària militar, per Lluís Labarta.
La comèdia europea durant la divuitena centúria, per Adrià Gual.
La dansa en l'educació del actor, per Aureli Capmany.
Les representacions del Misteri de Passió a Oberammergau, per Joaquim Pena.
El veritable Cyrano de Bergerac, per Alfons Maseras.
El Geni de la Comèdia, per Adrià Gual.
L'ensenyament tècnic del actor, per Adrià Gual.
Les fonts litúrgiques del teatre medieval a Catalunya, per Agustí Duran i Sanpere.

SÈRIE B.—MEMÒRIES DE SECRETARIA.

PUBLICADES:

- Memòria relativa a la fundació de l'ESCOLA i dels Cursos 1913, 1913-14 i 1914-15.
Memòria del Curs 1915-16.
Memòria del Curs 1916-17.
Memòria dels Cursos 1917-18 i 1918-19.

DE PUBLICACIÓ PRÒXIMA:

- Memòria del Curs 1919-1920.
Memòria del Curs 1920-1921.

SÈRIE C.—OBRES DE TEATRE.

S'està preparant aquesta sèrie de publicacions en la que s'hi comprendran interessants obres catalanes i estrangeres, principalment les que han estat estrenades o representades per l'ESCOLA.

SÈRIE D.—VARIA.

PUBLICATS:

Reglamentació de l'ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC.

DE PUBLICACIÓ PRÒXIMA:

- Resum d'història del teatre*, per Adrià Gual.
Resum d'indumentària, per Lluís Labarta.

